

Ks. Przemysław Śliwiński: Jak długo może trwać konklawe?

Chociaż konklawe nazywane jest „starożytnym rytuałem wyboru papieża”, a jego reguły wydają się nie zmieniać od wieków, w rzeczywistości trudno znaleźć w historii dwie następujące po sobie elekcje papieskie, pomiędzy którymi nie byłoby mniejszej lub bardziej znaczącej modyfikacji zasad – pisze watykanista ks. Przemysław Śliwiński. Jego książkę pt. „Konklawe. Tajemnice wyborów papieskich” Teologia Polityczna objęła patronatem medialnym.

Wybory papieskie wciąż ewoluują. Ich dzisiejsza forma jest efektem procesu zmian, który dokonywał się przez 2000 lat, a ich dynamika wzrosła w ostatnim tysiącleciu. Polegała ona głównie na działaniach papieży wprowadzających modyfikacje, by zapobiec nadużyciom i wypaczeniom, gdy takie miały miejsce w poprzednich konklawe, lub aby usprawnić procedurę wyboru. W konstytucji *Universi Dominici gregis* Jan Paweł II pisał, że papieże za swój obowiązek uznali regulację norm wyboru swego następcy, odpowiadając na potrzeby epoki.

„Jeśli dzisiaj i ja z kolei podejmuję ten problem, to nie ze względu na brak poszanowania dla tamtych norm, odnoszę się bowiem do nich z głębokim szacunkiem i w dużej części zamierzam je potwierdzić, przynajmniej co do ich istoty i fundamentalnych

zasad, jakie nimi kierowały. Do ponownego zajęcia się tą sprawą skłania mnie świadomość zmienionej sytuacji, w jakiej żyje dzisiaj Kościół”.

Rzeczywistym celem i motywem wszelkich zmian, i tak często niewystarczających, zawsze jest i było zapewnienie elektorom papieża całkowitej wolności. Wolności w wyborze swojego lidera.

(...)

Myśląc o konklawe, w naszej wyobraźni pojawia się przecież kilka skojarzeń: pochodzący z całego świata kardynałowie dokonujący wyboru, w liczbie 120, zamknięci na klucz, *cum clave*, Kaplica Sykstyńska z dominującym freskiem *Sąd Ostateczny* Michała Anioła, gdzie odbywają się wybory, oraz sekret, który ich obowiązuje, a którego przewrotnym uzewnętrznieniem jest czarny bądź biały dym, informujący jedynie o wyniku głosowań. Każde z tych skojarzeń, które w ciągu wieków przekształciły się w utrwalony archetyp, ma swoje historyczne uzasadnienie. Nie bez przyczyny pojawiło się w dziejach papieskich wyborów.

Jak długo może trwać konklawe

Wybory papieża – jak udowodniła historia – mogły potrwać nawet bez mała dwa lata. Dziś wręcz nierealne jest, by konklawe trwało dłużej niż kilka dni (wyeliminowano bowiem umożliwiające to przeszkody prawne, co jest wyjaśnione w kolejnym rozdziale), ale fascynuje samo

zestawienie dwóch etapów: pierwszego, gdzie rolę odgrywa czas, i drugiego, gdzie wszystko trwa dopóty, dopóki ktoś nie osiągnie poparcia dwóch trzecich kardynałów obecnych w Kaplicy Sykstyńskiej.

Powrót do przeszłości i konklawe trwające tydzień, miesiąc, rok – to w dzisiejszych czasach scenariusz bardzo mało prawdopodobny, właściwie nierealny. W ostatnich 50 latach wybory papieży trwają nie dłużej niż dwa–trzy dni. Ostatnie czterodniowe konklawe było w 1958 roku, a sześciodniowe – w 1922 roku. Od ponad 150 lat wybór papieża nie trwa dłużej niż sześć dni.

Dziś, kiedy regulamin papieskich elekcji jest prawie optymalny, bo sprawdzony w historii i modyfikowany po doświadczeniach 111 wyborów – a przez to gwarantuje klauzulę i wolność wyboru kardynałów – wystarczy kilka głosowań do wyłonienia papieża...

ks. dr Przemysław Śliwiński

Fragment pochodzi z książki „**Konklawe. Tajemnice wyborów papieskich**” autorstwa ks. Przemysława Śliwińskiego, która ukazała się nakładem Wydawnictwa Stacja7. Dzięki uprzejmości wydawcy mogą Państwo zapoznać się (w pdf) z całym piątym rozdziałem pt. **Mamy papieża!**

Na rozdział ten składają się części:

- Jak długo może trwać konklawe
- *Acceperasne?*
- Wybór imienia
- Biały dym
- *Habemus papam*
- A co gdyby?... Papież niekardynał; Bez święceń biskupich; Wybór świeckiego?

Konklawe-rozdział- 5.pdf

**Ks. dr Przemysław
Śliwiński** – ksiądz

archidiecezji warszawskiej, medioznawca i publicysta, specjalizujący się w tematyce wyborów papieskich. Doktorat uzyskał na Wydziale Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Świętego Krzyża (Santa Croce) w Rzymie. W swojej rozprawie doktorskiej analizował recepcję sześciu ostatnich konklawe (1958-2013) w prasie amerykańskiej, włoskiej i polskiej. Od 2014 roku rzecznik prasowy archidiecezji warszawskiej. Wykładowca edukacji medialnej i dziennikarstwa na uczelniach wyższych, autor licznych publikacji, w tym artykułów na portalu Stacja7.pl.

Książka do nabycia w księgarni wydawnictwa: Dobroci.pl

Zobacz też: Najczęściej wybierane imiona papieskie

Najczęściej wybierane imiona papieskie

STACJA7.PL

- W I tysiącleciu
- W II tysiącleciu

* Imię Jan nosił również antypapież Jan XXIII (1410-1415), którego nie uwzględniamy.

** Bonifacy VII był antypapieżem. Jednak inaczej niż w przypadku Jana kolejność uwzględnia imię antypapieża wśród biskupów Rzymu o tym imieniu.

fot. Marcin Mazur/BP KEP/Stacja7